

بررسی اپیدمیولوژیک مسمومیت در کودکان بستری شده در بیمارستان شهید بهشتی کاشان طی سال‌های ۱۳۷۶-۱۳۸۱

احمد طالبیان^{۱*}، عباس درودگر^۲، عیسی صالحی^۳، حسین اکبری^۴

خلاصه

سابقه و هدف: مسمومیت یکی از علل برجسته بستری شدن و مرگ و میر در کودکان است که اکثر موارد در سن زیر ۲ سال حادث و ناشی از مصرف اتفاقی مواد سمی و داروهاست. نظر به اینکه تاکنون مطالعه‌ای در این رابطه در شهرستان کاشان صورت نگرفته این تحقیق به منظور بررسی خصوصیات اپیدمیولوژیک مسمومیت در کودکان بستری شده در بیمارستان شهید بهشتی کاشان طی سال‌های ۱۳۷۶-۱۳۸۱ صورت گرفت.

مواد و روش‌ها: این پژوهش یک مطالعه توصیفی است که بر روی تعداد ۱۱۹ کودک بستری شده به علت مسمومیت انجام پذیرفت. اطلاعات بیماران از جمله سن، جنس، علت مسمومیت، محل زندگی و علائم بالینی بیماران در پرسشنامه‌هایی که بدین منظور تهیه شده بود درج گردید، سپس این اطلاعات استخراج و جداول فراوانی و نمودار آماری ترسیم گردید. آزمون آماری χ^2 نیز استفاده شد.

نتایج: در این مطالعه، شیوع مسمومیت در کودکان ۱/۰۳ درصد بود. از ۱۱۹ کودک مورد بررسی ۶۶/۴٪ پسر و بقیه دختر بودند. شایع‌ترین سن مسمومیت ۱-۴ سالگی با فراوانی ۶۶/۳٪ بود. شایع‌ترین علت مسمومیت به ترتیب داروها (۴۲٪)، نفت (۳۱/۱٪) و مسمومیت غذایی (۱۰/۹٪) بود. ۶۸٪ بیماران شهری و بقیه روستایی بودند. در نواحی شهری مسمومیت با دارو و در نواحی روستایی با نفت شایع‌تر بود. شایع‌ترین علائم بالینی مسمومیت‌ها به طور کلی علائم گوارشی، در مسمومیت با نفت علائم تنفسی (۷۰/۲٪) و در مسمومیت دارویی علائم عصبی (۸۰٪) بودند.

نتیجه‌گیری: گرچه مسمومیت کودکان شیوع پایینی دارد ولی در کودکان زیر ۵ سال، در پسران، با داروها و نفت شایع‌تر است. لذا اقدامات محافظتی و پیشگیری در این رابطه لازم است.

واژگان کلیدی: مسمومیت، کودکان، اپیدمیولوژی، نفت، هیدروکربن‌ها، داروهای آرام‌بخش

۱- دانشیار گروه کودکان دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

۲- مربی گروه انگل‌شناسی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

۳- پزشک عمومی، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

۴- مربی گروه بهداشت عمومی و آمار دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی کاشان

* نویسنده مسوول: احمد طالبیان

آدرس: کاشان، کیلومتر ۵ بلوار قطب راوندی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی، گروه کودکان

پست الکترونیک: Talebian_A@kaums.ac.ir

تلفن: ۰۹۱۳ ۱۶۲ ۹۴۵۶

فاکس: ۰۳۶۱ ۵۵۵۶۱۱۲

اکثراً ناشی از داروهای مختلف، هیدروکربن‌ها مثل نفت، محلول‌های سفیدکننده، سموم دفع آفات نباتی، حشره‌کش‌ها و لوازم آرایشی بوده و در بیش از ۷۵٪ موارد از طریق خوردن مواد سمی اتفاق می‌افتد [۲]. شیوع مسمومیت در کشورهای پیشرفته بالا و در کشورهای در حال توسعه رو به افزایش است به طوری که در آمریکا سالیانه حدود ۸/۲ میلیون نفر دچار مسمومیت شده و

مسمومیت از علل برجسته مرگ و میر در کودکان است و بیش از ۵٪ کل موارد مسمومیت در کودکان زیر ۵ سال اتفاق می‌افتد. بروز این حالت در کودکان در اکثر موارد اتفاقی و می‌تواند ناشی از وجود حس کنجکاوی در آنها و نگهداری نامناسب داروها و سموم در منازل باشد [۱]. مسمومیت در کودکان